

MOZKAO

Díky klesající míře nezaměstnanosti a vyčerpání zdrojů kvalifikované pracovní síly jak na trhu práce tak i velmi omezené možnosti získat připravené absolventy technických oborů, roste význam rychlé přípravy pracovní síly pro výkon konkrétních profesí. Kvalita zkoušek z profesních kvalifikací (PK) je významným nástrojem, který umožňuje rychle ověřit a uznat kvalifikaci zájemců o práci, a to bez nutnosti absolvování dlouhých vzdělávacích programů.

Další číslo bulletinu projektu MOZKAO Vám přináší aktuální informace z dění v projektu a také pohled aktérů monitorovacích návštěv - dvou expertů zkoušek u autorizovaných osob (AOs), kteří již mají za sebou zkušenosti z monitorovacích návštěv u zkoušek z PK.

Projektový tým průběžně aktualizuje informace pro výběr konkrétních zkoušek u AOs, vhodných pro provedení monitorovací návštěvy. Následně jsou kontaktovány AOs, u kterých se předpokládá zájem o spolupráci při realizaci monitorovací návštěvy, a k nim jsou vybráni odpovídající experti z praxe, kteří monitorovací návštěvu zkoušky uskuteční.

Do konce listopadu proběhla téměř polovina plánovaných monitorovacích návštěv u zkoušek z PK (26), a na základě výstupů z těchto návštěv jsou postupně zpřesňovány požadavky jak na úpravu jednotlivých hodnoticích standardů (HS), tak podmínek pro konání zkoušek i návrhů na systematické úpravy procesu realizace ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání dle zákona 179/2006 Sb.

Na navštívených zkouškách byly ověřovány následující profesní kvalifikace: Bourání masa, Truhlář nábytkář, Chemický technik mistr, Personalista, Omítkář, Zedník, Montér zdících systémů, Lakýrník a natěrač, Manikérka a nehtová designérka, Pedikérka a nehtová designérka, Obsluha CNC obráběcích strojů, Elektromontér fotovoltaických systémů, Specialista marketingu, Montér elektrických instalací, Obuvník pro zakázkovou výrobu, Kominík - revizní technik spalinových cest, Montér hromosvodů, Topenář - montér kotlů na biomasu, Opravář obuvi a kožedělného zboží, Topenář a Montér slaboproudých zařízení.

BULLETIN 3

Při výběru dalších zkoušek, vhodných pro uskutečnění monitorovacích návštěv, bude zohledněn princip toho, aby u každé PK proběhly dvě monitorovací návštěvy u různých AOs. Tak bude možné porovnat výsledky a ověřit, zda návrhy na změny jsou u různých AOs reflektovány obdobně. Shromážděné poznatky budou v příštím roce diskutovány na kulatých stolech se zástupci odborné veřejnosti. Výsledkem těchto diskusí budou návrhy na legislativní i nelegislativní úpravy procesu uznávání a ověřování výsledků dalšího vzdělávání.

Dále již následují názory expertů zkoušek u AOs, kteří se podělili o své zkušenosti z realizace monitorovacích návštěv:

Prvním osloveným expertem byl **Ing. Ivo Košář**, který pracoval 46 let ve velké stavební firmě a souběžně pracoval na její podnikové střední škole se stavebním zaměřením, kde 33 let působil ve funkci ředitele. V současné době pokračuje

v práci v odborné skupině pro stavebnictví při Národním ústavu pro vzdělávání a je členem Sektorové rady pro stavebnictví.

• Proč jste se rozhodl se do procesu monitorovacích návštěv zapojit?

Jako člen SR jsem v posledních letech vedl Pracovní skupiny, které připravily mj. Kvalifikační a Hodnoticí standardy profesních kvalifikací: Zedník, Dlaždič, Montér zdících systémů, Omítkář, Montér zateplovacích systémů, Montér výplní stavebních otvorů, Zedník šamotář, Montér zavěšených fasád, Montér stavebních konstrukcí, Montér betonových stavebních konstrukcí, Montér dřevěných stavebních konstrukcí, Montér skleněných a plastových stavebních konstrukcí, Montér kovových stavebních konstrukcí a Montér vratových systémů.

Je proto zcela přirozené, že jsem projevil zájem o monitorování zkoušek u stavebních PK, abych si ověřil do jaké míry naplňování a realizace hodnoticího standardu

odpovídá potřebám trhu práce a jak jsou jednotlivé zkoušky zabezpečovány po stránce personální, materiální, organizační, jakým způsobem je zajištěna požadovaná úroveň zkoušek.

- **Jakou konkrétní zkoušku z PK jste navštívil?**

Navštívil jsem zkoušku z PK Zedník (2x), Dlaždič, Montér výplní stavebních otvorů a Montér zdících systémů v Praze, Jihočeském, Severočeském a Jihomoravském kraji. Pouze v případě PK Montér výplní stavebních otvorů byla AOs odborná firma, v ostatních případech byly AOs střední školy.

Monitorování některých zkoušek jsem se zúčastnil ještě před započítáním projektu MOZKAO. V rámci projektu MOZKAO jsem navštívil dvě zkoušky u PK Zedník a Montér zdících systémů.

- **Jaký je Váš názor na kvalitu monitorované zkoušky (dodržení hodnoticího standardu, profesionalita Autorizované osoby/zástupce)?**

Úroveň kvality zkoušek jsem popsal v závěrečných hodnoceních – obecně lze konstatovat, že úroveň některých zkoušek a připravenost a kvalifikovanost AOs byla velmi dobrá, u některých nebyly zcela dodrženy parametry hodnoticího standardu (zejména v naplňování časových dotací), někde nebyla beze zbytku splněna kvalifikace AOs. Zaznamenal jsem velké rozdíly u jednotlivých AOs.

- **Jak probíhala Vaše komunikace s AOs/zástupcem?**

Pokud jde o vzájemnou komunikaci s AOs, případně s dalšími pracovníky zajišťujícími zkoušky, nesetkal jsem se žádnými problémy a komplikacemi.

- **Vznikly náměty na úpravu – standardu, procesu zkoušek, legislativy pro řízení systému ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání?**

Náměty na úpravu standardů vznikly – příkladem může být PK Zedník, která v původním obsahu naplňovala úplnou profesní kvalifikaci a svým rozsahem nutila AOs k úpravám způsobů ověření (některá praktická ověřování byla nahrazována ústními případně písemnými). Výsledkem úpravy pak bylo vytvoření dvou nových PK, a to Montér zdících systémů a Omítkář, které se dají lépe prakticky ověřit.

S dalšími požadavky na úpravy standardů ze strany AOs jsem se zatím nesetkal a zdá se, alespoň v oblasti PK,

kteří jsem monitoroval, že v současné době nebude zapotřebí nějakých změn. Je potěšitelné, že zájemců o zkoušky a certifikáty v oblasti stavebnictví je dostatek, ve čtyřletých cyklech dochází k revizi PK a nejbližší doba tedy ukáže, zda, kde a jak legislativu upravovat.

- **Spatřujete význam v systematickém zapojení odborníků z praxe do monitorování zkoušek**

Systematické zapojení odborníků z praxe do monitorování zkoušek vidím jako velmi potřebné a žádoucí už proto, že by byla určitým způsobem zajišťována celková úroveň zkoušek a mohly by být částečně i eliminovány rozdíly mezi zkouškami stejných PK u různých AOs.

Myslím si, že zkoušky by mohly postupně být připraveny obdobně (alespoň u písemného a ústního ověřování) jako jednotná zadání závěrečných zkoušek na SOU).

- **Jaká role sektorových rad a pracovních skupin v procesu monitorování kvality zkoušek by měla být ustanovena**

Pokud jde o roli sektorových rad a pracovních skupin v procesu monitorování je napojení členů a zejména zpracovatelů KS a HS na realizátory zkoušek, tj. AOs, jednoznačně nutné, nejen z důvodu potřebné zpětné vazby, ale i z důvodu trvalejší spolupráce na dalším postupném dotváření všech parametrů zkoušek.

Druhým expertem, který odpovídal na naše otázky, byl **Ing. Robin Čejka, Ph.D.**, který pracuje v Teplárně

Otrokovice na pozici HR manažera. Kromě toho se dlouhodobě věnuje pedagogické činnosti na vysoké škole, kde studentům

poskytuje cenné informace z podnikové praxe.

- **Proč jste se rozhodl se do procesu monitorovacích návštěv zapojit?**

V rámci sektorové rady jsem se účastnil tvorby některých profesních kvalifikací. Každé z nich jsme věnovali maximální úsilí, aby v praxi splnily očekávání zaměstnavatelů. Proto jsem samozřejmě zvědavý, jak se nám to podařilo. Hlavní důvod monitorovacích návštěv je

však ten, že praxe může ukázat potřebu úpravy některých profesních kvalifikací, aby lépe odpovídaly požadavkům praktické aplikace.

- **Jakou konkrétní zkoušku z PK jste navštívil?**

Minulý týden jsem se zúčastnil zatím poslední zkoušky - Elektromontér fotovoltaických systémů.

- **Jaký je Váš názor na kvalitu monitorované zkoušky (dodržení hodnoticího standardu, profesionalita Autorizované osoby/zástupce)?**

Zkouška se uskutečnila v prostorách Vysokého učení technického v Brně. Velice mě potěšilo vynikající zázemí, materiální vybavení a zejména vysoká úroveň zkoušejících. Zkouška proběhla velice profesionálně.

- **Jak probíhala Vaše komunikace s AOs/zástupcem?**

S autorizovanou osobou jsme si hned na začátku vyjasnili, že z mé strany se nejedná o kontrolu, ale partnerskou návštěvu, která má za cíl v případě potřeby vylepšit kvalitu zkoušek z profesní kvalifikace. AOs měla velký zájem na kvalitě zkoušky, všichni byli velice vstřícní a zůstali jsme v kontaktu i po skončení zkoušky, kdy jsme si ještě upřesňovali nějaké návrhy.

- **Vznikly náměty na úpravu – standardu, procesu zkoušek, legislativy pro řízení systému ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání?**

Z každé návštěvy jsem si odnesl náměty na úpravu. Nejedná se však o žádné zásadní věcné úpravy, jde spíše o technické změny. Nejčastější připomínkou je asi úprava doby trvání zkoušky v závislosti na počtu uchazečů.

- **Spatřujete význam v systematickém zapojení odborníků z praxe do monitorování zkoušek**

Jednoznačně ano. Do tvorby profesních kvalifikací se investovalo mnoho času, je třeba získat zpětnou vazbu o jejich fungování v praxi a případně odstranit nedostatky, jež v praxi vyplavou na povrch.

- **Jaká role sektorových rad a pracovních skupin v procesu monitorování kvality zkoušek by měla být ustanovena**

Sektorové rady a pracovní skupiny by měly mít možnost i nadále získávat poznatky z průběhu zkoušek a ty případně zapracovávat do kvalifikačních resp. hodnotících standardů.

Z odpovědí expertů zkoušek u AOs, stejně jako z odpovědí AOs/zástupců, uveřejněných v minulém čísle bulletinu, vyplývá zcela jednoznačně pozitivní hodnocení takové spolupráce. Obě strany ocenily to, že monitorovací návštěvy neplní funkci kontroly, ale jsou platformou vzájemné komunikace a snahy o zlepšení fungování systému ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Tým projektu MOZKAO Vás bude i nadále informovat o postupu projektu v příštím roce a v tomto okamžiku si dovoluje Vám, všem čtenářům našeho bulletinu, popřát krásné a klidné vánoce v kruhu Vašich blízkých i úspěšný rok 2017.

